

EOS Virkkunen Tarja(TEM)

06.10.2020
JULKINEN

Asia

EU:n päästökauppadirektiivin nojalla annetun päästökaupan todentamista koskevan komission täytäntöönpanoasetuksen muuttaminen

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Eduskunnalle saatetaan tiedoksi komission uusi ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitetusta tietojen todentamisesta ja todentajien akkreditoinnista annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2067 (jäljempänä komission todentamisasetuksen) muuttamisesta. Eduskunnalle on annettu tiedoksi komission aikaisemmin toimittama ehdotus komission täytäntöönpanoasetuksen muutoksesta toukokuussa 2020 (E 52/2020 vp).

Komission todentamisasetuksen muutosta on valmisteltu komission työryhmissä kevästä 2019 alkaen. Lisäksi komissio toimitti kyselyn todentajien laitoskohtaisesta kierrättämisestä jäsenmaille. Komission kyselyssä selvitettiin todentajien vaihtumista päästökauppatodennuksia tehtäessä ja päästökauppaviranomaisten huomioita asiaan liittyen. Komissio on lisännyt ehdotuksen kyselyn tulosten pohjalta asetusluonnokseen.

Komissio antoi ensimmäisen version asetusehdotuksesta toukokuussa 2020. Asetusehdotus oli julkisessa kuulemisessa kesällä 2020. Komission toimitti uuden version asetusehdotuksesta 27.9.2020. Uuteen asetusehdotusversioon on lisätty ehdotus covid-19 tilanteen vuoksi force majeure –tilanteista, jolloin pakollisen laitospöytäkirjan voisi hakea suoritettavan virtuaalisesti. Komissio ilmoitti, että he yrittävät saada komission todentamisasetuksen muutoksen hyväksyttäväksi ilmastomuutoskomitean kokouksessa tai kirjallisessa menettelyssä jo lokakuun 2020 aikana.

Suomen kanta

Suomi kannattaa asetusehdotusta.

Pääasiallinen sisältö**Tausta**

Euroopan Union päästökauppajärjestelmästä säädetään kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY, jäljempänä päästökauppadirektiivi.

Komissio on antanut päästökauppadirektiivin 15 artiklan nojalla komission todentamisasetuksen, joka tuli voimaan vuoden 2019 alusta. Komission todentamisasetus sisältää tarkemmat säännökset laitosten vuotuisten päästöraporttien ja maksutta jaettavien päästöoikeuksien jakamiseen käytettävien tietojen todentamisesta, todentajien hyväksymisestä ja pätevyysvaatimuksista sekä todentajien akkreditoinnista.

Päästökauppadirektiivin 15 artiklan nojalla muutettavan asetuksen tavoitteena on yhdenmukaistaa päästökaupan toimeenpanoa jäsenmaissa.

Pääasiallinen sisältö

Komissio on ehdotuksessa esittänyt, että komission todentamisasetusta muutettaisiin lisäämällä siihen säännökset maksutta jaettavien päästöoikeuksien jakamista koskevien vuosittaisen tuotantotietoraporttien todentamisesta, päivitetyistä ISO standardeista sekä johtavan auditoijan laitospohjaisesta kierrätysvelvollisuudesta. Uutena ehdotuksena komissio esittää todentamistehtäviin kuuluvan komission todentamisasetuksen 21 artiklan 1 kohdassa säädetyn pakollisen laitostarkastuskäynnin suorittamisesta virtuaalisesti force majeure –tapauksissa. Komission todentamisasetukseen tehtäisiin myös muita pienempiä teknisiä korjauksia.

Komissio on ehdottanut, että päästökaupan todentamistehtävissä johtavan auditoijan tulee pitää kolmen vuoden tauko kyseisen laitoksen päästökauppatietojen todennuksessa viiden vuoden jälkeen. Viiden vuoden ajanjakso lasketaan 1. tammikuuta 2021 lähtien, joten todentajayhteisöillä on aikaa sopeuttaa toimintaansa seuraavan viiden vuoden aikana säännöksen mukaiseksi.

Todentajatehtävien kierrättäminen on ollut osana todentamisen laadun tarkkailua ja vaatimuksena todentajien riippumattomuudesta myös nykyisellä päästökauppakaudella. Ehdotuksessa komissio on halunnut lisätä velvoittavan säännöksen siitä komission todentamisasetukseen. Johtavan auditoijan vaihdolla ehkäistään riskiä siitä, että puutteiden havaitseminen päästökauppalaitosten tarkkailussa ja muissa tiedoissa voi vaarantua, jos laitoksen todentamistehtävissä johtavan auditoijan roolissa toimii vuodesta toiseen sama henkilö. Jäsenmaat ovat huomioineet, että todentajan vaihtuessa, uusi todentaja on huomannut sellaisia puutteita laitoksen tarkkailussa, joita edellinen todentaja ei ole huomannut. Näin ollen johtavan auditoijan vaihtuminen säännöllisesti on perusteltua todentamisen laadun takaamiseksi ja eikä se muuta olennaisesti vallitsevia vaatimuksia asetuksessa.

Komissio on myös lisännyt ehdotukseen säännöksen laituskäyntien virtuaalisesta suorittamisesta force majeure –tapauksissa. Covid-19 tilanteen vuoksi asetusehdotukseen on lisätty force majeure –säännös, jonka nojalla olisi mahdollista hakea päästökauppaviranomaiselta lupaa suorittaa pakollinen laituskäynti virtuaalisesti. Laituskäynnit suoritetaan muutaman kuukauden aikana alkuvuodesta, jotta toiminnanharjoittajat voivat palauttaa todennetut päästöselvitykset vuosittain maaliskuun loppuun mennessä. Ehdotettu muutos auttaisi tilanteissa, joissa todentajalla ei ole tosiasiallista pääsyä laitokselle todentamistehtävien suorittamiseksi kyseisenä ajankohtana. Komissio aikoo antaa myös ohjeistuksen asiasta.

Komission todentamisasetuksen muutokset voivat vaikuttaa päästökaupan todentajien hyväksymisestä ja todentamistehtävän suorittamisesta annettuun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen sisältöön (466/2019).

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Päästökauppadirektiivin 15 artiklan 3 ja 4 kohdan ja 22 a artiklan 2 kohdan mukaisesti komission todentamisasetus hyväksytään tarkastelumenettelyä noudattaen asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan mukaisesti. Kyseisen 5 artiklan mukaan, jos sovelletaan tarkastelumenettelyä, komitea antaa lausuntonsa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 4 ja 5 kohdassa ja, soveltuviissa tapauksissa, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 238 artiklan 3 kohdassa määrättyllä enemmistöllä, kun on kyse säädöksistä, jotka hyväksytään komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainituissa artikloissa määrättyin tavoin.

Käsittely Euroopan parlamentissa

EU-maat valvovat komiteamenettelyyn kuuluvien komiteoiden välityksellä komission täytäntöönpanovallan käyttöä, mutta myös Euroopan parlamentilla ja EU:n neuvostolla on tietyt valvontaoikeudet:

- Tiedonsaantioikeus: Kaikista komission komiteoiden käsittelyyn antamista toimenpide-ehdotuksista tiedotetaan viipymättä parlamentille ja neuvostolle.
- Valvontaoikeus: Jos komission toimet liittyvät säädökseen, jonka kohdalla noudatetaan tavallista lainsäätämismenettelyä, Euroopan parlamentti ja/tai neuvosto voi vastustaa ehdotettua täytäntöönpanosäädöstä, jos se ylittää alkuperäisessä säädöksessä komissiolle määritellyn toimivallan. Tällöin komissio tarkastelee säädösehdotustaan uudelleen ja ilmoittaa, aikooko se pitää ehdotuksensa voimassa, muuttaa sitä tai peruuttaa sen.

Kansallinen valmistelu

E-kirje on ollut kirjallisessa käsittelyssä 6.-8.5.2020 välisenä aikana seuraavissa jaostoissa: Energia- ja Euratom -jaosto (EU21) ja Ympäristöjaosto (EU23)

E-jatkokirje on ollut kirjallisessa käsittelyssä 6.-8.10.2020 välisenä aikana seuraavissa jaostoissa: Energia- ja Euratom -jaosto (EU21) ja Ympäristöjaosto (EU23)

Komission asetusehdotuksen tiedoksianto Ahvenanmaalle.

Eduskuntakäsittely

E 52/2020 vp

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

PeL 97 §:n mukainen tiedoksianto eduskuntaan.

Päästökauppadirektiivin täytäntöönpano Ahvenanmaalla kuuluu maakunnan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 10 ja 22 kohdan perusteella maakunnan lainsäädäntövaltaan. Direktiivi on saatettu Ahvenanmaalla voimaan niin kutsuttuna blankettilakina annetulla maakuntalalla (ÅFS 2009:31, muutettu ÅFS 2012:66 ja ÅFS 2015:105). Lain nojalla päästökauppalain säännöksiä sovelletaan tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta sellaisenaan maakunnassa. Hallintoa koskevasta valtakunnan ja maakunnan välisestä tarkemmasta toimivallanjaosta säädetään sopimusasetuksessa (ÅFS 2013:20).

Taloudelliset vaikutukset

Muutoksilla ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Johtavan auditoijan kierrättäminen voi aiheuttaa muutoksia todentajayhteisöjen toimintaan myöhemmin.

Asiakirjat

Draft AVR_Main text_post consultation.pdf
Draft AVR_Annex_post consultation.pdf

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Ylitarkastaja Tarja Virkkunen TEM, puh. 0504771665, tarja.virkkunen@tem.fi

EUTORI-tunnus

EU/2020/0412

Liitteet**Viite**

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
